

Takaisin lähtöpisteeseen

ALOITTAESSANI MUINAISELLE 80-luvulla opinnot TKK:lla A-osaston kaupunkisuunnittelun kurssit olivat osa opintojen parasta antia. Kävin niillä, koska ne antoivat sekä kosketuksen rakennetun ympäristön suunnittelun historiaan että näkemyksiä ja ajatuksia siitä, miten luodaan hyviä ympäristöjä ihmisille olla ja elää.

90-luvun kuusi vuotta virkamiehenä Tukholman kaupungin palveluksessa taas antoivat kuvan siitä, miten monimutkaista erilaisten toimintojen ja tahtojen yhteensovittaminen rakennetun ympäristön kehittämisessä ja muuttamisessa saattaa olla. Tukholman kaupungin jätettyäni olen jatkanut muissa kiinteistöihin liittyvissä tehtävissä, kiinteistöjen rahoituksessa ja omistusten hoidossa, vapaa-ajalla myös kunnallispolitiikkona viimeiset viisitoista vuotta.

Ehkä on vain luonnollista katsoa sekä taakse- että eteenpäin, kun minulle tulee keväällä puoli vuosisataa täyteen. Viisikymmentä vuotta on pitkä aika ihmiselle, mutta lyhyt aika rakennetulle ympäristölle. Koivu kasvaa aikuiseksi tuossa ajassa, tammi taas on vielä 50-vuotiaana vasta teini. Itse ihmettelen monen samanikäisen ystäväni lailla, minne ne kaikki vuodet ovat menneet – ne, joista tuli puoli vuosisataa.

Olen edelleen onnellinen saamastani koulutuksesta ja uravalinnasta. Samoissa ympyröissä pyöriminen antaa edelleen haasteita ja erilaiset uratehtävät eri maissa ovat vuosien saatossa muodostaneet kaleidoskoopin kaltaisen näkemyksen rakennettuun ympäristöön. Kun prismoja kääntää vähän toiseen suuntaan, muodostavat ne aina uudenlaisen kuvion samoista aineksista.

Viimeiset kuukaudet olen ollut uusissa työtehtävissä, rakentamassa uutta kiinteistönomistukseen ja kaupunkisuunnitteluun keskittyvää yritystä ja organisaatiota. Yhtäkkiä olen vuosikausien rahoitustehtävien jälkeen yllättäen palannut aiheisiin, joista aikoinaan opiskelijana olin eniten kiinnostunut; kiinteistöjen hoitoon, omistukseen ja kaavasuunnitteluun. Miten saan kiinteistönomistajana parhaan tuoton kaavasuunnitelmille samalla, kun haluan rakentaa harmonista ympäristöä lapsenlapsenlapsieni sukupolvelle? Samalla olen aloittanut Danderydin rakennuslautakunnan varapuheenjohtajana ja

Maarit Nordmark

takanani ovat ensimmäiset puheenjohtajakokoukset, toiveikkaan grynderin tapaamiset ja myrskyisiä julkisen kuulemistilaisuus, jossa esiteltiin kaavaehdotus golfkerhon parkkihallin ja toimiston muuttamiseksi uuden asuintalon muotoon. Lienee turha kertoa, että ympäristön omakotiasujat olivat ehdotusta vastaan.

Viidenkymmenen viime vuoden aikana kaupunkisuunnittelun arvot ovat muuttuneet paljon. 60- ja 70-luvun tehokkaan suurimittakaavaisen lähiösuunnittelun ja moottoriliikenteen suosimisen jälkeen olemme palaamassa takaisin pieneen mittakaavaan, ihmisläheisiin ja ympäristön huomioonottaviin suunnitelmiin. Pyöräilijöiden ja jalankulkijoiden sekä joukkoliikenteen suosimiseen moottoriliikenteen jalanjäljen pienentyessä.

Ruotsissa toteutetaan nykyisin myös lumenraivaus "feministisesti" monissa kunnissa, mikä tarkoittaa jalkakäytävien ja pyöräteiden aurausta ennen autoteiden aurausta. Tanskassa rakennetaan hulppeita pyöräilyväyliä, joille ei ole asiaa sen enempiä moottoriliikenteellä kuin jalankulkijoillakaan. Kööpenhaminassa onkin saatu pyöräilyn osuus työmatkoista nousemaan 35 prosenttiin, kun se Tukholmassa on vain noin 10 prosenttia. Piskuisen Danderydin tavoite kunnan sisäisten matkojen suorittamisesta polkupyörällä on 20 prosenttia, ja määrää on saatu nostettua viidellä prosenttiyksiköllä muutamassa vuodessa, vaikka toimenpiteet ovat olleet yksinkertaisia.

Kun kaupunkien kulutus koko maailman energiasta on 75 prosenttia ja hiilidioksidipäästöistä 80 prosenttia, on ilahduttavaa, että ympäristöystävällinen kaupunkisuunnittelu toimii sekä suurissa että pienissä ympyröissä. Kööpenhaminan "Cykelslangenin" 10 000 päivittäistä työmatkapyöräilijää herättävät toiveita ilmastonmuutoksen hillitsemisestä myös muualla. Ennustaminen on vaikeaa. Kuka olisi kuvitellut tämantapaisten priorisointien olevan mahdollisia vuonna 1967? Itse en ainkaan olisi uskonut niihin edes vielä 80-luvulla.